מידעון ספריית רפואה טכניון/רמב"ם

גליון 29, אפריל 2023

תוכן העניינים

לפתיחה 1
מדלפק הספרייה 1
ציטוט החודש 1
ספר החודש 2
Treatment Kind and Fair: Letters to a Young Doctor 2
יוצאים לסרטון 3
Finding Environmental Health Information in PubMed 3
עלה ברשת 3
The LENS playlist: Profiles, Searching, Analysis 3
מקורות מידע 3
PubTrends 3

לפתיחה

הגליון ה – 29 של המידעון לחודש אפריל 2023 מתפרסם ובו מגוון עדכונים. ספר החודש הוא הספר **Treatment Kind and Fair: Letters to a Young Doctor** מאת ד"ר Perri Klass. עוד במידעון סרטון חדש של NNLM המסביר על בריאות סביבתית וכיצד לאתר חומר בנושא ב – PUBMED, סדרת סרטונים קצרים על THE LENS, וכלי מבוסס טכנולוגיות מתקדמות לחיפוש ב - PUBMED. קריאה נעימה וחג פסח שמח, את המידעונים הקודמים ניתן לקרוא כאן בקישור.

מדלפק הספרייה

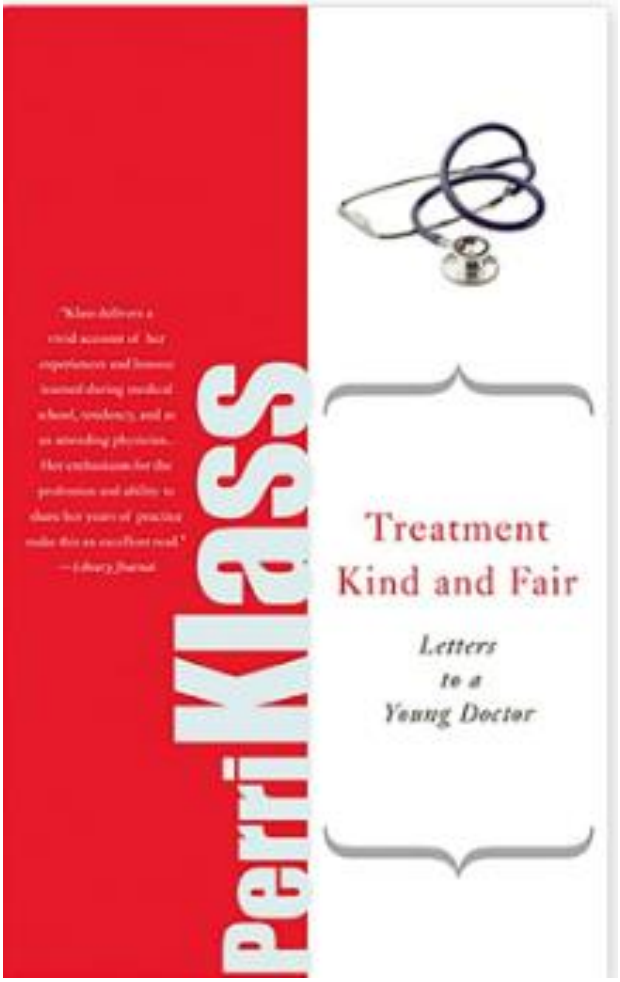
ציטוט החודש

" IT WAS NEVER THE RIGHT TIME OR IT WAS ALWAYS THE RIGHT TIME, DEPENDING ON HOW YOU LOOKED AT IT ".

Ann Patchett, writer

TREATMENT KIND AND FAIR: LETTERS TO A YOUNG DOCTOR

ספרה של Perri Klass, Treatment Kind and Fair, Letters to a young doctor, התפרסם בשנת 2007. הספר נכתב כחלק ממסורת של ספרים הנקראים "מכתבים ל_____" הצעיר. בספר מתוארים הישגים גדולים של הרפואה, דוגמת השתלות איברים והתגברות על מחלות זיהומיות, לצד הויתורים הרבים הנדרשים מאנשי הרפואה בחייהם הפרטיים ובחיי המשפחה. קלאס, רופאה במקצועה, כותבת את המכתבים לבנה, סטודנט לרפואה, כמייצג של דמות הרופא הצעיר אליו מכוונים המכתבים. במכתביה היא מנסה לחשוף את הצדדים היפים וגם המאתגרים במקצוע הרפואה, בניסיון למנוע מאחרים לעשות את הטעויות שהיא עשתה, ולמצוא את ההנאה והתשוקה הקיימות בעיסוק בתחום זה. הספר נמצא באוסף המדע הפופולרי של הספרייה.

תודה לספרנית ג'ואן דוד-חיון, על איתור הספרים המומלצים למדור ספר החודש, והדגשת הנקודות החשובות מתוכם, במידעון זה ובכל המידעונים שפורסמו בעבר.

יוצאים לסרטון

FINDING ENVIRONMENTAL HEALTH INFORMATION IN PUBMED

סרטון חדש ומענין של NNLM בנושא הקשר בין סביבה ובריאות ואיתור מידע בנושא ב - PubMed. בחלק הראשון של הסרטון יש הקדמה ובה הסבר על מהי בריאות סביבתית, ועל המגוון הרחב של חשיפות סביבתיות והקשר שלהן לבריאות. מדקה 20 של הסרטון מתחיל הסבר מפורט על שיטות חיפוש של מידע בנושא סביבה ובריאות ב - PubMed, כולל הדגמה. למעשה הסרטון סוקר שיטות חיפוש רבות הקיימות במאגר תוך הדגמה על נושא הבריאות הסביבתית. ראשית מובאת רשימת דוגמאות רחבה של נושאי חיפוש מהשטח בתחום, וכן רשימה (חלקית) של כתבי עת רלוונטיים המאונדקסים ב – PubMed. לאחר מכן מוסבר תהליך החיפוש, החל מהגדרת שאלת המחקר (תבניות PECO/PEO יתאימו בד"כ לנושאים סביבתיים), הגדרת מונחי החיפוש ומונחים נרדפים, והוספת מונחי MeSH רלוונטיים. לתשומת לב (בדקה 33 בסרטון) טיפ לגבי חיפוש כימיקלים ב – PubMed – אם מחפשים את שם הכימיקל בחיפוש רגיל הוא מתמפה נכון ל – MeSH. אך חיפוש של אותו שם במאגר MeSH יראה אפס תוצאות. כדי לקבל את התוצאה הנכונה בחיפוש ב – MeSH יש להסיר סימנים כמו מקפים וסוגריים משם הכימיקל. לאחר מכן (דקה 34) מוסבר על Supplementary concepts, שכימיקלים מאונדקסים במאגר פעמים רבות באמצעותם, לפחות בשלב הראשוני. נושאים נוספים שמוזכרים בסרטון בהקשר לחיפוש מידע על בריאות סביבתית הוא שימוש במונח MeSH מסוג Pharmacological actions (דקה 36), שימוש בתתי נושאים (Subheadings) ואפילו אפשרות החיפוש החדשה Proximity search. עוד מוזכר בסרטון המאגר Pubchem, שעשוי לסייע במידע נוסף בחיפושים בנושא. לסיכום, הסרטון מציג שיטות חיפוש רבות ב – PubMed תוך כדי הדגמת חיפוש מידע בנושאי בריאות סביבתית.

עלה ברשת

THE LENS PLAYLIST: PROFILES, SEARCHING, ANALYSIS

הספרנית קרי פרייס פרסמה לאחרונה שלושה סרטונים קצרים על מאגר המידע The Lens. המאגר מציע מגוון רחב של אפשרויות, והשימוש בו חופשי לחלוטין, מה שמוסיף ליתרונותיו. The Lens מוכר בד"כ כמקור לחיפוש פטנטים, אך הסרטונים הללו מתמקדים יותר בחלק של חיפוש ספרות אקדמית במאגר, כולל חיפוש מתקדם. הסרטונים מחולקים לשלושה נושאים: פרופילים, חיפוש, אנליזות. בהסבר על פרופילי החוקרים מודגשת החשיבות של פתיחת פרופיל ORCID ושמירתו מעודכן, היות וכל המידע בחלק זה מבוסס על המידע ב – ORCID.

מקורות מידע

PUBTRENDS

PUBTRENDS הוא כלי חיפוש מתקדם ב – PUBMED ממעבדות הפיתוח של חברת JetBrains Research. הכלי משלב מידע על ציטוטים ורפרנסים מ – Semantic Scholar וכן שיטות ניתוח טקסט המבוססות על Natual Language Processing. ניתן לעשות חיפוש לפי מילות מפתח, כולל שימוש בסינטקס המקורי של PUBMED לפי הצורך (באמצעות החיפוש המתקדם של הכלי). לחילופין ניתן להתחיל מחיפוש של מאמר ספציפי לפי כותרת או מזהה דיגיטלי. לאחר החיפוש מתקבל ניתוח של התוצאות בהתאם לסוג החיפוש. אם מדובר במאמר בודד נקבל בין היתר מידע מפורט על המאמר, וכן מאמרים דומים, מאמרים קודמים ומאמרים חדשים יותר. בחיפוש של נושא נקבל בין היתר מגמות בפרסום של הנושא לפי שנים, מילות מפתח נפוצות, חלוקה לתתי נושאים, ואפשרות להוצאת משפט מפתח אחד או יותר מהמאמרים המצוטטים ביותר שהתקבלו בחיפוש. מרבית התוצאות המתקבלות מלוות בגרפים צבעוניים ואינטרקטיביים. הכלי בגישה חינמית, ונמצא בפיתוח, כך שמאפיינים חדשים נוספים מדי פעם ומאפיינים שהיו משתנים. ניתן להתנסות בו בקישור https://pubtrends.net/